

## การจัดการขยะมูลฝอยของเด็กในโครงการพัฒนาเด็ก ซี.ซี.เอฟ. เขตบริการบ้านโพนบก ตำบลโพนบก อำเภอโพนสวรรค์ จังหวัดนครพนม

ปิณฑช ไสลบาท<sup>1</sup>, จุฑาทิพย์ ชนะพจน์<sup>1</sup>, ปรีชา อาษาวัง<sup>1</sup>

<sup>1</sup> คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

ตำบลนาราชควาย อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม 48000

ปิณฑช ไสลบาท, จุฑาทิพย์ ชนะพจน์, ปรีชา อาษาวัง. (2562). การจัดการขยะมูลฝอยของเด็กในโครงการพัฒนาเด็ก ซี.ซี.เอฟ. เขตบริการบ้านโพนบก ตำบลโพนบก อำเภอโพนสวรรค์ จังหวัดนครพนม. วารสารวิทยาการสิ่งแวดล้อมไทย ปีที่ 2(6), 2562 : 54 – 60.

### บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเพื่อศึกษาการจัดการขยะมูลฝอยของเด็กในโครงการพัฒนาเด็ก ซี.ซี.เอฟ. เขตบริการบ้านโพนบก ตำบลโพนบก อำเภอโพนสวรรค์ จังหวัดนครพนม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-6 โรงเรียนบ้านโพนบก ตำบลโพนบก อำเภอโพนสวรรค์ จังหวัดนครพนม จำนวน 287 คน ซึ่งได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 165 คน จากการคำนวณหากลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณของเครจซีและมอร์แกน สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ใช้สถิติพรรณนาในการวิเคราะห์ ได้แก่ ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความถี่และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ใช้สถิติอ้างอิงในการวิเคราะห์ ได้แก่ T-test และ One way anova ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมการจัดการขยะมูลฝอยของเด็กในโครงการพัฒนาเด็ก ซี.ซี.เอฟ. เขตบริการบ้านโพนบก ตำบลโพนบก อำเภอโพนสวรรค์ จังหวัดนครพนม มีการจัดการขยะอยู่ในระดับปฏิบัติบางครั้ง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.74 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.664) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ด้านการลดการใช้ในอยู่ในระดับปฏิบัติบางครั้ง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.82 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.672) รองลงมาด้านด้านการนำกลับมาใช้ใหม่อยู่ในระดับปฏิบัติบางครั้ง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.76 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.714) และรองลงมาด้านด้านการคัดแยกขยะมูลฝอยอยู่ในระดับปฏิบัติบางครั้ง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.65 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.607)

**คำสำคัญ :** การคัดแยกขยะ ขยะมูลฝอย การจัดการขยะมูลฝอย โครงการพัฒนาเด็ก ซี.ซี.เอฟ





**The management of children of children in the CCF children development project,  
Ban Phon Pok, Phon Pok Sub-district, Phon Sawan district, Nakhon Phanom province**

**Petenuts Chaiban<sup>1</sup>, Jutatip Chanapod<sup>1</sup>, Preecha Asawang<sup>1</sup>**

<sup>1</sup> Faculty Liberal arts And Science, Nakhonphanom University, Narat Khway Sub-district,  
Meung District, Nakhon Phanom Province 48000

Petenuts Chaiban, Jutatip Chanapod, Preecha Asawang. (2019). The management of children of children in the CCF children development project, Ban Phon Pok, Phon Pok Sub-district, Phon Sawan district, Nakhon Phanom province. Thai Journal of Environmental Studies Vol. 2(6), 2019 : 54 - 60.

**Abstract**

The purposes of this research were to study management of children of children in the CCF Children Development Project, Ban Phon Pok, Phon Phok sub-district, Phon Sawan district, Nakhon Phanom province. The sample were students studying at grade 3-6, Ban Phon Bok School Phon Phon Subdistrict, Phon Sawan district Nakhon Phanom province, 287 people, Which received 165 samples from the sample group calculated from the sample using the calculation formula of Crazy and Morgan. The statistics used in data analysis were descriptive statistics used in the analysis are percentage, mean, frequency and standard deviation T-test and One way anova are used for reference analysis. The results of the study overview of child waste management in the CCF Children Development Project, Ban Phon Bok, Phon Phok sub-district, Phon Sawan district, Nakhon Phanom province. There is a waste management at the operational level sometimes. (The average is 1.74, the standard deviation is 0.664). When classified by each side, it is found that most of the samples are on the reduction of use at the practical level sometimes. (The average is 1.82, the standard deviation is 0.672), followed by the level of recycling at the operational level sometimes. (The average value is 1.76, the standard deviation is 0.714) and followed by the waste separation is in practice level sometimes. (The average is 1.65, the standard deviation is 0.607)

**Keywords :** Waste separation, Garbage, Solid waste management, Children's Development Project CCF



## 1. บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นปัญหาที่สำคัญในโลกปัจจุบันอันเป็นผลโดยตรงจากการกระทำของมนุษย์อันเนื่องมาจากความต้องการพื้นฐานและความต้องการความสะดวกสบายในด้านต่าง ๆ กระตุ้นให้มนุษย์พัฒนาความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และวิทยาการในการนำทรัพยากรธรรมชาติใช้อย่างสะดวกสบายและง่ายยิ่งขึ้น โดยของเหลือทิ้งจากกระบวนการผลิตและการใช้สอยหรือเรียกอีกอย่างว่า “ขยะ” ถือเป็นสิ่งหนึ่ง que ส่งผลต่อบุคคล ครอบครัว องค์กร ชุมชน และสังคมเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของเชื้อโรคและแมลง การสร้างมลภาวะของสิ่งแวดล้อม การทำให้บริเวณนั้นขาดความสวยงาม การเสี่ยงต่อเจ็บป่วยหรือเป็นโรคติดต่อ รวมถึงการก่อให้เกิดความรำคาญหรือส่งกลิ่นเหม็น ซึ่งมลฤดี ดริ้วย (2555) ได้อธิบายว่าปัญหาขยะถูกจัดเป็นปัญหาหนึ่งที่น่าสนใจและเป็นเรื่องสำคัญระดับโลก เช่น ปัญหาการกำจัดขยะ ปัญหาการจัดการที่ดินไว้ทิ้งขยะ รวมทั้งปัญหาการตกค้างของขยะที่เป็นพิษ ปัญหาเหล่านี้ประเทศต่าง ๆ ให้ความสนใจมีการกำหนดทิศทางในการแก้ไขกันอย่างต่อเนื่องตลอดมา อย่างไรก็ตามจะพบว่า ปัญหาขยะมักมีสาเหตุมาจากจำนวนประชากรที่มีจำนวนมากขึ้น แต่ขีดความสามารถของกระบวนการในการเก็บขนและจัดการขยะที่ไม่เพียงพอต่อปริมาณขยะที่เกิดขึ้นส่งผลให้เกิดปัญหาด้านสุขอนามัยของคนในชุมชนและส่งผลให้เกิดปัญหาด้านอื่น ๆ

ปัจจุบันปัญหาขยะมูลฝอยเป็นปัญหาสำคัญที่อยู่คู่กับสังคมไทยมายาวนานและนับวันยังมีแนวโน้มทวีความรุนแรงมากขึ้น สาเหตุเนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นของปริมาณขยะมูลฝอยทุกปีตามอัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร การขยายตัวทางเศรษฐกิจ และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการอุปโภคบริโภคของประชาชน ในขณะเดียวกันปริมาณขยะมูลฝอยที่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องเพิ่มขึ้นในอัตราที่ต่ำ แม้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยทั้งการจัดเก็บ เคลื่อนย้าย รวมทั้งการทำลาย จะได้รับการจัดสรรงบประมาณในการก่อสร้างระบบกำจัด

ขยะมูลฝอยเพิ่มขึ้น แต่ก็ยังไม่เพียงพอกับปริมาณขยะมูลฝอยที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ปี 2559 พบว่ามีปริมาณการเกิดขยะรวมกันทั้งประเทศ 27.06 ล้านตันต่อปี เทียบเท่าตึกใบหยก 2 จำนวน 140 ตึก คิดเป็นประมาณ 74,130 ตันต่อวัน เฉลี่ยเป็นปริมาณขยะ 1.14 กิโลกรัมต่อคนต่อวัน ยังไม่รวมขยะตกค้างสะสมที่เพิ่มขึ้นทุกปีไม่ต่ำกว่าปีละ 10 ล้านตัน (กรมควบคุมมลพิษ, 2559)

การดำเนินงานเพื่อจัดการขยะมูลฝอยที่ผ่านมาท้องถิ่นส่วนใหญ่สามารถให้บริการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยได้มากขึ้น ทำให้ปัญหาขยะตกค้างน้อยลง แต่ยังมีปัญหากำจัดขยะมูลฝอยไม่ถูกสุขลักษณะอยู่มากตกค้างน้อยลง แต่ยังมีปัญหากำจัดขยะมูลฝอยไม่ถูกสุขลักษณะอยู่มาก แม้จะมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อก่อสร้างระบบกำจัดที่ถูกสุขลักษณะมากขึ้น แต่ยังมีหลายพื้นที่ที่ยังไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณและยังมีท้องถิ่นหลายแห่งที่มีระบบแล้วก็ไม่สามารถกำจัดขยะมูลฝอยได้ถูกสุขลักษณะตามที่ได้ออกแบบไว้ได้ และบางแห่งได้รับการต่อต้านคัดค้านจากประชาชนจนไม่สามารถเข้าใช้พื้นที่ได้ (กรมควบคุมมลพิษ, 2560)

สาเหตุของขยะ เกิดจากความมั่งคั่งและขาดจิตสำนึก ถึงผลเสียที่จะเกิดขึ้น เป็นสาเหตุที่พบบ่อยมาก ซึ่งจะเห็นได้จากการทิ้งขยะลงตามพื้นหรือแหล่งน้ำโดยไม่ทิ้งลงในถังรองรับที่จัดไว้ให้ หรือแม้กระทั่งการซื้อของ การใช้สิ่งของของนักเรียน เช่น ขนม กระดาษ แก้วน้ำ ขวดน้ำ โดยใส่ถุงพลาสติกหลายๆ ถุง ทำให้มีขยะเพิ่มในปริมาณมาก และอาจจะเคยชินกับการทิ้งขยะเรี่ยราดไม่เป็นที่เป็นทาง ไม่ว่าจะเป็นที่สวนสาธารณะ ถนน ที่ทำงาน หรือแม้กระทั่งโรงเรียน โดยเฉพาะโรงเรียน แต่นักเรียนส่วนใหญ่ก็มองข้ามถึงขยะไม่ยอมทิ้งลงถัง มีแต่ความมั่งคั่งที่ชอบซุกขยะไว้บริเวณรอบๆ ที่ตนเองอยู่ตรงนั้น เช่น โต๊ะหินอ่อน โต๊ะนักเรียน บนพื้น ท่อระบายน้ำ หรือแม้แต่น้ำที่ไม่เป็นชอกเป็นรูก็ทิ้งทิ้งไปได้ มีแต่นักเรียนส่วนน้อยและคุณครูที่เห็นว่าการทิ้งขยะไม่ถูกที่ทำให้โรงเรียนไม่สะอาด (โรงเรียนบ้านโพนบก, 2561)

เนื่องจากโรงเรียนบ้านโพนบก มีจำนวนนักเรียน 287 คน (โรงเรียนบ้านโพนบก 2561) มีเด็ก

จำนวนมากทำให้มีการอุปโภคบริโภคเพิ่มมากขึ้น ทำให้ส่งผลให้ปริมาณขยะเพิ่มขึ้นและมีจำนวนขยะเพิ่มขึ้นตามจำนวนนักเรียนทำให้ขยะล้นถังออกมาและทิ้งไม่ถูกที่ จึงทำให้นักเรียนจัดการขยะไม่ถูกวิธีและนักเรียนไม่รู้ถึงวิธีการคัดแยกขยะ

จากที่กล่าวมาข้างต้น ปริมาณขยะเพิ่มขึ้นตามจำนวนของนักเรียนและนักเรียนไม่มีความรู้ในการจัดการขยะมูลฝอย และส่งผลกระทบต่อสิ่งทรัพยากรสิ่งแวดล้อม ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการจัดการขยะของเด็กในโครงการพัฒนาเด็ก ซี.ซี.เอฟ. เขตบริการบ้านโปะบก ตำบลโปะบก อำเภอลำดวน จังหวัดนครพนม เพื่ออยากทราบว่าเด็กมีการจัดการขยะแบบใด มีการคัดแยกก่อนทิ้งหรือไม่ เพื่อที่จะได้นำผลที่ได้รับจากการวิจัยมาปรับใช้และเป็นแนวทางให้กับเด็กเพื่อพัฒนาเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยให้กับเด็กต่อไป

## 2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อศึกษาการจัดการขยะมูลฝอยของเด็กในโครงการพัฒนาเด็ก ซี.ซี.เอฟ.

2.2 เขตบริการบ้านโปะบก ตำบลโปะบก อำเภอลำดวน จังหวัดนครพนม

## 3. วิธีดำเนินการวิจัย

### 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ โรงเรียนบ้านโปะบก ที่อยู่ในโครงการพัฒนาเด็ก ซี.ซี.เอฟ. จังหวัดนครพนม จำนวน 145 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-6 โรงเรียนบ้านโปะบก ตำบลโปะบก อำเภอลำดวน จังหวัดนครพนม จำนวน 287 คน ซึ่งได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 165 คน จากการคำนวณหากรูปแบบตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณของ เครจซีและมอร์แกน

### 3.2 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามภายหลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วจึงนำไปประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยการใช้โปรแกรม

สำเร็จรูปในทางสังคมศาสตร์ มาใช้ในการคำนวณเชิงสถิติโดยใช้สถิติดังต่อไปนี้

1) ใช้สถิติพรรณนาในการวิเคราะห์ ได้แก่ ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความถี่และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

2) ใช้สถิติอ้างอิงในการวิเคราะห์ ได้แก่ T-test และ One way anova

## 4. สรุปผลการวิจัย

4.1) ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 165 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 57.0) รองลงมาเป็นเพศหญิง (ร้อยละ 43.0) ส่วนใหญ่มีอายุ 10 ปี และอายุ 12 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 20.6) รองลงมาอายุ 9 ปี (ร้อยละ 15.8) รองลงมาอายุ 11 ปี (ร้อยละ 15.2) รองลงมา อายุ 7 ปี (ร้อยละ 14.5) และรองลงมาอายุ 8 ปี (ร้อยละ 13.5) ส่วนใหญ่อยู่ในระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (ร้อยละ 24.2) รองลงมาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (ร้อยละ 21.8) รองลงมาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (ร้อยละ 15.8) รองลงมาชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (ร้อยละ 13.9) และรองลงมาชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (ร้อยละ 12.1)

4.2) โดยภาพรวม พบว่า ภาพรวมการจัดการขยะมูลฝอยของเด็กในโครงการพัฒนาเด็ก ซี.ซี.เอฟ. เขตบริการบ้านโปะบก ตำบลโปะบก อำเภอลำดวน จังหวัดนครพนม มีการจัดการขยะอยู่ในระดับปฏิบัติบางครั้ง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.74 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.664) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ด้านการลดการใช้ในอยู่ในระดับปฏิบัติบางครั้ง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.82 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.672) รองลงมาด้านด้านการนำกลับมาใช้ใหม่อยู่ในระดับปฏิบัติบางครั้ง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.76 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.714) และรองลงมาด้านด้านการคัดแยกขยะมูลฝอยอยู่ในระดับปฏิบัติบางครั้ง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.65 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.607)

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย จากการเปรียบเทียบความแตกต่างของเพศกับการจัดการขยะมูลฝอย เมื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า



เพศชายและเพศหญิงมีการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย และเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอายุกับการจัดการขยะมูลฝอย เมื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า ความแตกต่างระหว่างอายุกับการจัดการขยะมูลฝอย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระดับการศึกษากับการจัดการขยะมูลฝอย เมื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า ความแตกต่างระหว่างระดับการศึกษากับการจัดการขยะมูลฝอย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

## 5. อภิปรายผล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทบทวนแนวคิดที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยของเด็กในโครงการพัฒนาเด็ก ซี.ซี.เอฟ. เขตบริการบ้านโปชนก ตำบลโปชนก อำเภอโพธารวม จังหวัดนครพนม และได้ทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจำนวน 10 เรื่อง ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาใช้ในการอภิปรายปรากฏการณ์ของการจัดการขยะมูลฝอยของเด็กในโครงการพัฒนาเด็ก ซี.ซี.เอฟ. เขตบริการบ้านโปชนก ตำบลโปชนก อำเภอโพธารวม จังหวัดนครพนมและได้นำมาใช้ในการอภิปรายผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

1) ผลการวิจัย มีประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย โดยภาพรวมเกินกว่าครึ่งนักเรียนมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยบางครั้ง ในการจัดการขยะมูลฝอยของเขตบริการบ้านโปชนก ตำบลโปชนก อำเภอโพธารวม จังหวัดนครพนม ซึ่งแต่ละด้านของงานวิจัยเรื่องนี้มีความสอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

เมื่อจำแนกเป็นรายด้านจะเห็นได้ว่า การลดการใช้ มีการจัดการขยะอยู่ในระดับปฏิบัติบางครั้ง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.82 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.672) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปนัดดา รุจศิริ (2555) การจัดการขยะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนนานาชาติเทรลล์ ผลการศึกษา พบว่าการจัดการขยะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

โรงเรียนนานาชาติเทรลล์ โดยรวมอยู่ในระดับปฏิบัติบางครั้ง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าระดับการจัดการขยะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนนานาชาติเทรลล์อยู่ในระดับบางครั้ง ทั้ง 3 ด้าน เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยน้อยสุดเมื่อเปรียบเทียบกับภาพรวม การเปรียบเทียบความแตกต่างระดับการจัดการขยะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนนานาชาติเทรลล์ จำแนกตามเพศ โดย ภาพรวมไม่แตกต่างกัน

เมื่อจำแนกเป็นรายด้านจะเห็นได้ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ มีการจัดการขยะอยู่ในระดับปฏิบัติบางครั้ง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.76 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.714) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เฉลิมชาติ แสไพศาล (2556) การศึกษาการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน : กรณีศึกษา เทศบาลตำบลแะ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมในการกำจัดขยะมูลฝอยของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลแะสรุปได้ดังนี้ประชาชนมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย อยู่ในระดับพอใช้ด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอยในภาพรวมอยู่ในระดับพอใช้ส่วนในด้านพฤติกรรมการนำกลับมาใช้ใหม่ ในภาพรวมอยู่ในระดับพอใช้

เมื่อจำแนกเป็นรายด้านจะเห็นได้ ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย มีการจัดการขยะอยู่ในระดับปฏิบัติบางครั้ง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.65 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.607) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธวัชชัย สอนจันทร์ (2556) การจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตาเนาะแมเราะ อำเภอเบตง จังหวัดยะลา ผลการศึกษาพบว่า เนื่องจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทำการศึกษาอยู่ในเขตเทศบาลถือว่ามีความเป็นในเมือง แต่งานวิจัยของผู้วิจัยทำการศึกษาอยู่ในเขตชุมชนที่เป็นชนบทที่กำลังเข้าสู่สังคมเมือง ดังนั้น งานวิจัยของผู้วิจัยจึงไม่มีความสอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเรื่องนี้

2) ผลการทดสอบสมมติฐานมาอภิปรายการวิจัยพบว่า เพศที่แตกต่างกันมีการจัดการขยะมูลฝอยที่แตกต่างกัน เพศชายและเพศหญิงมีการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย อายุกับ

การจัดการขยะมูลฝอย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย และระดับการศึกษากับการจัดการขยะมูลฝอย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกียรติกุล ถวิล (2558) การจัดการขยะมูลฝอยในรูปแบบ 3R (Reduce, Reuse, Recycle) ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี มีจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนปัจจัยด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ พบว่า มีการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05 ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

## 6. ข้อเสนอแนะ

การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชนตำบลท่าจำปาอำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

## 7. เอกสารอ้างอิง

- กรมควบคุมมลพิษ. (2559). *สถานการณ์ปัญหาขยะในประเทศไทย*. [ออนไลน์] ได้จาก <https://www.schoolofchangemakers.com/knowledge>. [สืบค้นเมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2562].
- กัญชกร สารขัติ. (2559). *พฤติกรรมการคัดแยกขยะของครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลนาป่า อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี*. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เกียรติกุล ถวิล. (2558). *พฤติกรรมกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในรูปแบบ 3 R ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี*. สาขาวิชาการเมืองการปกครอง คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เฉลิมชาติ แสนไพศาล. (2556). *การศึกษาพฤติกรรมกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน : กรณีศึกษา เทศบาลตำบลชะอำ อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา*. สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา สำนักวิชา วิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- ณัฐรดี คงคั่น. (2554). *ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร*.
- เดือนจิต สุตสาวก. (2547). *การศึกษาพฤติกรรมกรรมการจัดการขยะมูลฝอย ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในเขตเทศบาล ตำบลท่าเรือพระแท่น อำเภอท่ามะกา จังหวัด กาญจนบุรี*. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รัชชชัย สวนจันทร์. (2556). *พฤติกรรมกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตาดานะแม่ระาะ อำเภอเบตง จังหวัดยะลา*. สาขาวิชาการบริหารทั่วไป วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.

## 6.1) ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1) ควรส่งเสริมการจัดการขยะด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ ควรมีการปลูกฝังทัศนคติการนำวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ซ้ำอีกครั้ง เช่น การนำขยะประเภทขวดพลาสติกหรือขวดแก้วกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่

2) ควรมีกิจกรรมหรือโครงการให้ความรู้และให้เด็กร่วมมือกันในการลดการเกิดขยะมูลฝอย

## 6.2) ข้อเสนอแนะเชิงการพัฒนา

1) ให้เด็กที่อยู่ในโครงการพัฒนาเด็ก ซี.ซี.เอฟ. เป็นกลุ่มต้นแบบในการจัดการขยะมูลฝอย เพื่อให้ถ่ายทอดความรู้ และการร่วมมือกันจัดการขยะมูลฝอย

2) แกนนำเด็กในโครงการพัฒนาเด็ก ซี.ซี.เอฟ. และอาจารย์ มีการเดินรณรงค์การจัดการขยะของเด็กนักเรียน เพื่อให้มีการจัดการขยะในชุมชนที่ถูกวิธี สามารถนำมาสร้างเป็นมูลค่าได้

- ธวัชชัย ศุภดิษฐ์. (2552). สิ่งแวดล้อม นิเวศวิทยา และการจัดการ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : ทิพนธ์การพิมพ์.
- ปภาวิน เติตขุนทด. (2554). พฤติกรรมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลสำนักตะคร้อ อำเภอเทพารักษ์ จังหวัดนครราชสีมา. สาขาวิชา วิศวกรรมโยธา สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- ปนัดดา รุจะศิริ. (2555). พฤติกรรมการจัดการขยะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนนานาชาติเทร็ลล์. คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ปรเมศร์ กลิ่นหอม. (2552). พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน. [ออนไลน์] ได้จาก [http://hbdkru.blogspot.com/2009/10/1\\_30.html](http://hbdkru.blogspot.com/2009/10/1_30.html). [สืบค้นเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2562].
- พัฒนศักดิ์ จันทร์สมุด. (2550). พฤติกรรมที่มีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของนิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. สาขาวิชาการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พรรณา แลสันกลาง. (2555). พฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลแม่ปืมอำเภอเมืองจังหวัดพะเยา. สาขาวิชานโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยพะเยา.
- พิภัทร แสงสินธุศร. (2550). พฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน ในเขตเทศบาลนครภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตร์ มหาบัณฑิต, สาขาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วรรณธณี กองจันทร์ดี. (2555). การจัดการขยะของผู้ค้าในตลาดสด ศึกษากรณีตลาดสดบางกะปิและตลาดสดนครไทย เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร. คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อมสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วิชัย นาคสิงห์. (2555). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดการ. [ออนไลน์] ได้จาก <https://www.gotoknow.org/posts/345600>. [สืบค้นเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2562].
- วิริยาภรณ์ เจริญชีพ. (2554). พฤติกรรมของมนุษย์. [ออนไลน์] ได้จาก <https://www.im2market.com>. [สืบค้นเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2562].
- สุนิรัตน์ ชูช่วย. (2555). การจัดการและการบริหารเหมือนหรือต่างกัน. [ออนไลน์] ได้จาก <https://www.gotoknow.org/posts/323035>. [สืบค้นเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2562].
- เอกนรินทร์ กลิ่นหอม. (2553). การศึกษาความรู้ทัศนคติ และพฤติกรรมการจัดการ ขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลจันทวี อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาสาธารณสุขศาสตร์ สิ่งแวดล้อม, วิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.